

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
НАЗНАЧЕН СЪС ЗАПОВЕД №15-05-169/11.08.2025 г
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР И ПРОКУРИСТА
НА „АДЖИБАДЕМ СИТИ КЛИНИК УМБАЛ ТОКУДА“ ЕАД
НА БАЗА НА РЕШЕНИЕ НА НАУЧНИЯ СЪВЕТ
ПРОТОКОЛ № 59/10.07.2025 г

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Лъчезар Боянов Лозанов, д.м.
Началник Клиника по Вътрешни болести (Ендокринология и Нефрология),
„Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД

ОТНОСНО: Дисертационен труд на тема „Ролята на фибробластния растежен фактор 23 за развитието на ренална костна болест и сърдечно-съдови усложнения при пациенти с хронични бъбречни заболявания“ за придобиване на образователната и научна степен «ДОКТОР», в област Висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1., Медицина, докторска програма „Вътрешни болести“ на д-р **ДИЛЯНА МИХАЙЛОВА НИКОЛОВА**-докторант на самостоятелна подготовка към Клиника по вътрешни болести „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД с **Научен ръководител: доц. д-р Александър Иванов Осиченко, д.м.**

Уважаеми членове на Научното жури,

Хроничните бъбречни заболявания представляват сериозен медицински и социален проблем. Сред тях реналната костна болест и сърдечно-съдовите заболявания са водещи фактори за влошаване качеството на живот и за повишена смъртност при тези пациенти.

През последните години в центъра на вниманието на научната общност се нарежда **фибробластният растежен фактор 23 (FGF23)** – хормон, който играе ключова роля в регулацията на фосфатния и витамин D метаболизъм. При хронична бъбречна болест неговото персистиращо повишение е свързано не само с развитието на ренална костна болест, но и с редица неблагоприятни сърдечно-съдови ефекти. Тези находки превръщат FGF23 в „липсващото парче от пъзела“ в патогенезата на костно-менералните нарушения, потенциален биомаркер и терапевтична мишена, чието по-добро разбиране би имало значение за разработването на нови стратегии за профилактика и лечение.

В този контекст, дисертационният труд на д-р Диляна Михайлова Николова на тема „Ролята на фибробластния растежен фактор 23 за развитието на ренална костна болест и сърдечно-съдови усложнения при пациенти с хронични бъбречни заболявания“ се отличава с изключителна актуалност. Той се вписва в съвременната парадигма за интегриран подход към пациентите с ХБЗ, в която се изследват не само класическите биохимични маркери, но и новите хормонални регулатори с цел ранно идентифициране на риска и персонализиране на терапевтичните решения.

Дисертационен труд е с достатъчен обем от 106 печатни страници, спазвайки основните общоприети раздели за дисертационен труд, добре онагледен с 36 фигури и 9 таблици, цитирани са 129 заглавия, от които 8 от български автори и 121 от чужди автори, правилно е формулиран и структуриран.

Целта е ясно и точно формулирана. Изследвани са голям брой болни – 103, лекувани в отделението по нефрология към Клиниката по Вътрешни болести на Аджибадем Сити Клиник Болница Токуда за период от 2 години. Изпълнени са поставените 6 задачи, като анализа на получените резултати са позволили да се изпълни поставената цел. Направени са 13 извода и 7 приноса с оригинален и значим научен потенциал.

Авторефератът е съобразен с академичните изисквания и отговаря на съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд доказва, че покачването на FGF-23 започва още в ранните етапи на ХБЗ, а това е асоциирано с по-бързо увеличаване на албуминурията и по-бърза прогресия на ХБЗ. Затова терапията на костно-минералните нарушения следва да започне още в ранните фази на заболяването и всичко това има важна практическа стойност. Работата има важна мултидисциплинарна насоченост, давайки препоръки и към ендокринолозите за въздържане от калциева суплиментация за корекция на ПТХ при лечение на болни със захарен диабет и ХБЗ, а също така какви са ползите и какви са рисковете от лечението с Калцитриол.

Докторантът систематично е участвал с оригинални публикации по темата, участвал е с презентации по темата на научни конференции и е изпълнил всички необходими изисквания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представените документи и дисертационният труд „Ролята на фибробластния растежен фактор 23 за развитието на ренална костна болест и

сърдечно-съдови усложнения при пациенти с хронични бъбречни заболявания“ отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ ЕАД. Не е установено плагиатство.

Дисертационният труд на д-р Диляна Михайлова Николова е актуален и правилно структуриран. Дизайнът на отделните проучвания и цялостната постановка на разработката съответстват на поставените цел и задачи. Материалът и методите са добре подбрани и са изпълнени прецизно. Изводите са обосновани и произтичат от получените резултати.

С оглед гореизложеното, с увереност давам **ПОЛОЖИТЕЛНАТА** си оценка на дисертационния труд и предлагам на Уважаемото Научно жури да присъди заслужено образователна и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, докторска програма „Вътрешни болести“ на д-р Диляна Михайлова Николова, за което убедено гласувам „ЗА“.

София, 19.08.2025 г

Изготвил отзива:

Доц. Лъчезар Б. Лозанов д-м.

Началник Клиника по вътрешни болести